

Udskrift af dombogen

D O M

afsagt den 21. maj 2026

Rettens nr. 2423/2025

Politiets nr. 4100-76402-00019-24

Anklagemyndigheden

mod

Tiltalte

Født (1966)

Der har medvirket domsmænd ved behandlingen af denne sag.

Anklageskrift er modtaget den 22. august 2025.

Tiltalte er tiltalt for overtrædelse af:

1.

Straffelovens § 289, jf. momslovens § 81, stk. 3, jf. stk. 1, nr. 1, momssvig af særlig grov karakter, ved for perioden 4. kvartal 2020 som ejer af og direktør i Virksomhed ApS 1. CVR nr. 1, for at skaffe sig eller andre uberettiget vinding, med forsæt til at opnå uberettiget udbetaling af moms, at have været ansvarlig for afgivelse af urigtige eller vildledende oplysninger til brug for afgiftskontrollen, idet han bestemte revisor, Vidne 1 til den 22. marts 2021 at angive et negativt momstilsvær på 9.186.621 kr., selv om momstilsværet rettelig var negativt med 1.361.621 kr., for Virksomhed ApS 1. CVR nr. 1, idet der uberettiget var medregnet 7.825.000 i købsmoms for enten

1) køb af et gylledistributionsanlæg af Virksomhed ApS 2, som Tiltalte ejede og var direktør i, via Virksomhed ApS 3, som Tiltalte kontrollerede og var direktør i, selv om Virksomhed ApS 2 ikke var ejer af det pågældende anlæg, og hverken Virksomhed ApS 3 eller Virksomhed ApS 1 blev ejere af anlægget, og der derfor ikke skete nogen momspligtig leverance,

eller

2) Leje af et gylledistributionsanlæg af Virksomhed ApS 2, som Tiltalte ejede og var direktør i, selv om Virksomhed ApS 2 ikke var ejer af anlægget, og Virksomhed ApS 1 ikke kunne vinde nogen ret ifølge aftalen, og der derfor ikke skete nogen momspligtig leverance,

alt hvorved statskassen bestemt til at udbetale 7.825.000 kr. til Virksomhed ApS 1, og statskassen herved blev unddraget 7.825.000 kr. i moms.

2.

Straffelovens § 289, jf. momslovens § 81, stk. 3, jf. stk. 1, nr. 1, momssvig af særlig grov karakter, ved for perioden 4. kvartal 2020 som ejer af og direktør i Virksomhed ApS 4 CVR nr. 2 for at skaffe sig eller andre uberettiget vinding, med forsæt til at opnå uberettiget udbetaling af moms, at have været ansvarlig for afgivelse af urigtige eller vildledende oplysninger til brug for afgiftskontrollen, idet han bestemte revisor Vidne 1 til den 1. marts 2021 for Virksomhed ApS 4, CVR nr. 2, at angivet et negativt momstilsvær på 18.750.000 kr., selvom momstilsværet rettelig var 0 kr.,

- idet der uberettiget var medregnet 18.750.000 kr. i købsmoms for køb af en "optionsaftale på køb af rettigheder over fast ejendom" af Virksomhed ApS 5, CVR nr. 3, som Tiltalte ejede og var direktør i,
- idet Virksomhed ApS 5 ikke ejede rettigheder over den pågældende faste ejendom til en værdi svarende til købesummen på 75.000.000 plus moms 18.750.000 kr. i alt 93.750.00 kr.,
- idet optionsaftalen var en proforma-aftale, det vil sige en aftale uden materiel realitet, der alene skulle tjene som dokumentation for at opnå udbetaling af negativ moms, og
- idet der derfor ikke skete nogen momspligtig leverance,

alt hvorved statskassen blev bestemt til at udbetale 18.750.000 kr. Virksomhed ApS 4, og statskassen herved blev unddraget 18.750.000 kr. i moms.

Påstande

Anklagemyndigheden har nedlagt påstand om fængselsstraf.

Anklagemyndigheden har påstået, at tiltalte skal frakendes af retten til at deltage i ledelsen af en erhvervsvirksomhed her i landet eller i udlandet uden at hæfte personligt og ubegrænset for virksomhedens forpligtelser, jf. straffelovens § 79, stk. 2.

Anklagemyndigheden har endvidere nedlagt påstand om en tillægsgbøde svarende til den undtagne moms.

Der er ikke nedlagt påstand om erstatning af den skyldige moms.

Tiltalte har nægtet sig skyldig.

Sagens oplysninger

Der er afgivet forklaring af tiltalte og af vidnerne advokat Vidne 2,

revisor Vidne 3, advokat Vidne 4 og revisor Vidne 1.

Tiltalte har forklaret, at han er uddannet akademiøkonom med fokus på EU. Han begyndte at beskæftige sig med landbrug og energi i større omfang omkring årtusindskiftet. Han begyndte at arbejde med biogas og senere med vindmøller i Tyskland i 2002. Det udviklede sig til en større virksomhed, som opererede i fem EU lande, og som han blev medejer af.

Tiltalte har vedrørende *forhold 1* forklaret følgende:

Forevist oversigtskortet i fil 1, side 430 har tiltalte forklaret, at han købte Adresse 1 i 1996 sammen med sin familie. Det var oprindeligt et fritidslandbrug på ca. 40 hektarer. De fik det gjort rentabelt. Igennem en årrække opkøbte de naboejendomme og til sidst blev ejendommene etableret i selskabsform, og hans hustru udtrådte af ejerkredsen. De havde i perioden fra 1993 til 2006 opkøbt ca. 25 landbrugsejendomme. Begrundelsen for opkøbene var at konsolidere området med sammenhængende ejendomme og stor-driftsfordele, og med henblik på at udvikle med særligt fokus på biogas og vindmøller og med ambition om solceller. Oversigtskortet er udarbejdet af Viborg Kommune. Kortet afspejler planen om at lave et distributionsanlæg, hvor man kunne flytte gyllen fra stalden til flere centrale punkter i marken, hvor et specialkøretøj kunne koble sig på og sprede gyllen dér. Der var ind-tænkt et biogasanlæg i dette projekt, og det skulle ligge placeret, der hvor tallet 25 er på kortet. Placeringen var navnlig valgt ud fra, at der så ikke var langt til Varmeværk.

Overdragelsesaftalen i fil 1, side 278, blev udfærdiget i 2013, da landbrugslovgivningen på dette tidspunkt gav mulighed for at samle alle ejendommene. Nogle af dem var erhvervet af ham personligt, andre havde han erhvervet som et aktiv i et opkøbt selskab og endnu andre i egne selskaber. Tanken var at samle det hele i færre enheder. Ejendommene på oversigtskortet og nok også nogle flere ejendomme indgik i aftalen. Han mener ikke at gyllerørledningerne er omfattet af aftalen, herunder aftalens pkt. 1.

De etablerede rørledninger til transport af gylle i perioden fra 2004 til 2008. De fik en tilladelse fra Viborg Kommune, men havde været uopmærksomme på, at rørføringen strakte sig over flere kommuner, som de også skulle have haft tilladelse fra. I 2007 skete der et stort uheld med udslip af gylle på grænsen mellem Viborg og Fjens kommune, hvor de ikke havde tilladelse. Gyllerørledningerne blev efter uheldet kasseret af myndighederne, og de måtte ikke bruge dem. De blev rådgivet om ikke at lade rørledningerne være en del af det overdragne, som følge af en risiko for påstand om erstatning fra naboer og myndigheder, som følge af uheldet, og de ville ikke medflytte den risiko. Det er på denne baggrund, at han ikke mener at rørledningerne er en del af det overdragne i overdragelsesaftalen.

Gyllerørsanlægget var som følge af uheldet totalskadet, og forsikringsselskabet og leverandøren vurderede, at det kunne ombygges til et vandingsanlæg.

Det var plomberet af myndighederne, så det ikke kunne køre med gylle. Fakturaen fra 31. december 2013 fra Virksomhed ApS 2 til Virksomhed ApS 6, fil 1, side 2393, vedrører salg af det totalskadede gyllerørsanlæg. Stumperne skulle ombygges til markvandingsanlæg. Foreholdt at Virksomhed ApS 6 indberettede købsmomsen, fil 1, side 2396, men Virksomhed ApS 2 ikke indberettede salgsmomsen, fil 1, side 2394, har tiltalte forklaret, at det var en fejl. Fejlen blev opdaget, da han fik ansat en ny økonomichef, Person 1, som gennemgik det arbejde, som de tidligere økonomimedarbejdere havde lavet. Person 1 konstaterede en del fejl, blandt andet denne. Han kan godt huske, at de fik en henstilling fra SKAT, fil 1, side 1933, vedrørende fejlen. Der blev afholdt et møde, hvor de redegjorde for baggrunden for den skete fejl. I den forbindelse kom det frem, at den tidligere midlertidige økonomichef, der havde undladt indberetningen, mente at Virksomhed ApS 6 havde overtaget momsreguleringsforpligtelsen, og derfor havde han ikke indberettet salgsmomsen. Foreholdt re-feratet fra mødet med SKAT, fil 1, side 1936, forklarede tiltalte, at han har forklaret ved mødet, som det fremgår af referatet. Efter salget var der ikke flere gyllerørledninger i Virksomhed ApS 2.

Foreholdt tilbuddet fra Virksomhed A/S 1 til Virksomhed ApS 7 i april 2018, fil 4, side 70ff, har tiltalte forklaret, at Virksomhed ApS 7 blev stiftet i 2015 eller 2016 sammen med Person 2. Det var vist Person 2, der stiftede selskabet, og en fra Person 2's familie ejede Virksomhed A/S 1. I 2018 var Person 2 direktør i selskabet og aktiemajoriteten var ejet af Virksomhed ApS 8, som var ejet af Familien og tiltaltes familie. Han har aldrig ejet selskabet Virksomhed ApS 7, men han har ejet et selskab, som har arbejdet tæt sammen med selskabet. Foreholdt faktura fra Virksomhed A/S 1 til Virksomhed ApS 7 den 16. april 2018 vedrørende udvidelse af Virksomhed ApS 7, fil 4, side 72, har tiltalte forklaret, at denne faktura er et dokumentation for, at man påbegynder udvidelsen. Foreholdt faktura fra Virksomhed ApS 8 til Virksomhed ApS 7 fra den 30. september 2018, fil 4, side 73, har tiltalte forklaret, at denne faktura også er et udtryk for, at Virksomhed ApS 7 iværksatte etablering af gylledistributionsanlæg i 2018.

Foreholdt at Virksomhed ApS 2 var i likvidation fra 28. januar 2016 og til den 11. september 2019, fil 2, side 41, har tiltalte forklaret, at det blev besluttet at hæve likvidationen, da tilladelse til at bygge biogasanlæg var givet til Virksomhed ApS 2, og det var tvivlsomt om tilladelsen kunne flyttes til en anden juridisk enhed. Foreholdt at der i årsrapporten for regnskabsåret 2019 for Virksomhed ApS 2 ikke er medtaget andre omsætningsaktiver end tilgodehavender hos tilknyttede virksomheder eller tilgodehavende SKAT hos tilknyttede virksomheder, fil 1, side 1057, har tiltalte forklaret, at rørledningerne var et aktiv i selskabet, men værdien af rørledningerne på 22 mio. kr. var i stedet medtaget i koncernregnskabet. Revisor må svare på, hvorfor denne værdi ikke fremgår af selskabets regnskab. Foreholdt at der tre måneder tidligere var sket ned-skrivelse af selskabskapitalen til 345.000 kr. i forbindelse med ophævelse af likvidationen, og at rørledningernes værdi således ikke var en del af selskabet

har tiltalte forklaret, at værdien var medtaget som en sætning i koncernregnskabet svarende til værdien af anparterne i Virksomhed ApS 2. Han mener, at dette skete både i 2018 og 2019, og derefter kom rørledningerne ind som et egent-ligt aktiv i selskabets regnskab. Revisoren konstaterede fejlen i 2018. Det er revisor, der har lavet et udkast til teksten. Det var en valuar, der hvert andet år foretog vurdering af værdien af alle selskaberne i koncernen.

Foreholdt korrektionen i årsrapporten for 2022 for Virksomhed ApS 2, fil 1, side 1068, har tiltalte forklaret, at korrektionen vedrører et nybygget gylleproduktionsanlæg baseret på en tilladelse i 2015. Anlægget er bygget af andre selskaber i koncernen og Virksomhed ApS 2 har ikke været involveret i at producere det. Anlægget blev vederlagsfrit overdraget til Virksomhed ApS 2, mod at de andre selskaber havde kunne benytte tilladelsen som lå i Virksomhed ApS 2. Der var således udarbejdet en aftale om, at Virksomhed ApS 2 stillede sin tilladelse til rådighed, hvorefter anlægget efter en periode ville blive vederlagsfrit overdraget til Virksomhed ApS 2. Denne aftale er en del af sagen. Foreholdt ordlyden af korrektionen, hvorefter det fremstår som, at anlægget der korrigeres for, er fra 2012 har tiltalte forklaret, at det oprindelige anlæg produceret fra 2004 blev kasseret i 2007, og værdi-en af dette blev nedskrevet i 2013 i forbindelse med salget med regnskabs-mæssig afgang i 2012. Det oprindelige anlæg blev efter justeringer solgt for 9 mio. kr. til markvandingsanlæg. Det er således det nybyggede anlæg, der er anført i balancen i regnskabet, fil 1, side 1070, og tilgodehavendet på ca. 39 mio. kr. er i henhold til en faktura for udlejning af anlægget i en 10-årig periode. Modtagne forudbetalinger fra kunder på 31,3 mio. kr. anført under gældsforpligtelser, fil 1 side 1071, er et udtryk for lejen på 22 mio. kr. og leje for udspretningsudstyr, som Virksomhed ApS 2 ejede. De 7.825.000 kr. er momsen for transaktionen. Foreholdt at udspretningsudstyret er anført til en værdi af 6,8 mio. kr. på fakturaen vedrørende salg, fil 1, side 287, men ikke er medtaget som et aktiv i Virksomhed ApS 2's regnskab ej heller ved korrektionen for regnskabsåret 2020, har tiltalte forklaret, at det måske er fordi udstyret er flytbart eller måske er det indeholdt i de 22 mio. kr. Det var jo en vurderingsmand, der fastsatte værdien af selskabets aktiver, og værdierne blev medtaget til den værdi, som vurderingsmændene fastsatte. Det er et udtryk for en konservativ forsigtighedsvurdering.

I slutningen af 2020 var han i tæt dialog med sin bank, Danske Andelskassers Bank, vedrørende overvejelser om at frasælge aktiver fra koncernen. Der var etableret en rammeaftale og i denne var det indeholdt, at der skulle ske effektiv betaling ved handel mellem selskaberne i koncernen, og banken skulle tilgodeses, hvis der kom indtægter ved salg. Banken blev præsenteret for tre scenarier vedrørende gyllerørledningerne, salg til Virksomhed ApS 9, salg til Virksomhed ApS 3 eller langtidsudlejning til Virksomhed ApS 1. De lavede derfor tre fakturakladder, der skulle afspejle disse scenarier. De fik rådgivning af revisorer, advokater og skatterådgivere og vurderingen var, at det var tvivlsomt, om tilladelsen kunne flyttes over i et andet selskab, så det blev i december 2020 besluttet, at løsningen skulle være leje-aftalen med Virksomhed ApS 1. Viborg Kommune havde trukket tilladelsen tilbage i 2008, og de fik først en ny i 2014. Bekymringen gik på, om overflyt-

ningen ville medføre en fornyet høring, som kunne føre til at de mistede tilladelsen.

Der er ingen underliggende aftale til lejefakturaen. Betingelsen i fakturaen, om, at i det tilfælde Virksomhed ApS 1 ikke opfører planlagt biogasanlæg ophæves lejemålet, er den eneste beskrivelse af aftalen, som det fremgår af fil 1, side 329. Foreholdt at der først skulle betales i henhold til fakturaen i 2022 har tiltalte forklaret, at det var fordi man estimerede, at anlægget ville stå klar på dette tidspunkt. Kontrakten blev indgået i 2020, da man på dette tidspunkt drøftede frasalg af aktiver, og de ville sikre sig, at de havde rådighed over gyllerørledningerne, selvom ejendommene eller arealerne kom på andre hænder. Virksomhed ApS 1 skulle også have rådighed over rørledningerne for at få tilskud, som var ca. 120 mio. kr. ved projektstart. Banken godkendte transaktionen, selvom der var udskudt betaling.

Foreholdt korrespondance mellem ham og revisor Vidne 1 den 1. marts 2021, fil 1, side 1706-1708, har tiltalte forklaret, at det er hans E-mailadresse. Det var Vidne 1, der indberettede moms på vegne af selskaberne, og der skulle indberettes moms den 1. marts. Han husker, at de var en række fakturakladder, der lå klar. Han bad Vidne 1 om at indberette alt moms for Virksomhed ApS 9. Foreholdt kreditnota af 15. december 2020, fil 1, side 294, har tiltalte forklaret, at han mener, at denne faktura først er bogført den 21. april 2021, og momsen skulle indberettes i overensstemmelse med bogføringen. Foreholdt at faktura 1, som kreditnotaen skulle modsvare er bogført den 1. marts 2022, fil 1, side 1181, har tiltalte forklaret, at alle fakturaer blev bogført. Alle fakturakladder fik samme nr. og fik først særskilte numre, når de blev bogført. Den sidste faktura 3 blev alene bogført hos revisor, men ikke i selskabets bogføringssystem. Baggrunden herfor var, at revisor lavede et udtræk af selskabets bogføringssystem i forbindelse med udarbejdelse af årsregnskabet. Revisor laver efterposter og korrektioner i deres system, som så skal bogføres i selskabets bogføringssystem i et følgende år. På dette tidspunkt var det kompliceret med bogføringen, da økonomichefen var stoppet og de ikke havde deres egen økonomi-medarbejder.

Foreholdt faktura om tilbage salg, fil 1, side 322, har tiltalte forklaret, at han har udarbejdet denne faktura, fordi banken havde besluttet, at det var leje-løsningen, som de skulle anvende. Revisor oplyste, at faktura 3 skulle krediteres, men det kunne de ikke i bogføringssystemet, fordi den oprindelige faktura 3 var erstattet med lejefakturaen, som også havde fået nr. 3. Derfor lavede han denne faktura. Foreholdt ordlyden af teksten i fakturaen, har tiltalte forklaret, at tekstfeltet er automatisk genereret, når der ligger en kladde i systemet. Beløbet er ikke det samme, fordi banken ikke godkendte den. Denne faktura er derfor ikke betalt. Han talte med Vidne 1 om den fejl, der var sket ved faktureringen og tog også kontakt til Skatteadvokat, da der fejlagtigt var udbetalt moms til Virksomhed ApS 9. Skatteadvokat kommunikerede direkte med SKAT om problemet, og

det blev løst.

Rørledningerne til 22 mio. kr. er primært bekostet af Virksomhed ApS 3, hvilket de havde en interesse i, fordi forudsætningen for tilskud var, at der kunne leveres gylle til et biogasanlæg inden for en treårig periode. Virksomhed ApS 3 benyttede rørledningerne fra 2018 til 2021, og så skulle Virksomhed ApS 1 overtage dem fra 2022. Der var der lavet en aftale om. Virksomhed ApS 3 brugte nok ca. 51 mio., og dem fik de godt og vel dækket af tilskud. De tabte derfor ikke noget ved at overføre rørledningerne til Virksomhed ApS 2. Man kan ud fra vurderingsrapporten fil 4, side 84, se at gylleledningerne var vurderet til 22 mio. kr. og var ejet af Virksomhed ApS 2. Man kan også se, at koncernens samlede formue udgjorde 464 mio.

Foreholdt korrespondancen mellem tiltalte og revisor Vidne 3 den 9. juli 2019 vedrørende reduktionen for gyllerørene i regnskabsudkastet for 2018, fil 4, side 125, har tiltalte forklaret, at Vidne 3 var revisor ved Beierholm og var tiltaltes revisor indtil 2019, hvor tiltalte skiftede til Vidne 1. Vidne 3 lavede dog regnskabet for 2018 færdigt, og det var Vidne 3, der bestilte en ekstern vurdering vedrørende spørgsmålet om, i hvilket selskab gyllerørene hørte hjemme. Foreholdt mail af 9. juli 2029 fra Vidne 1, der undrede sig over, at der ikke tidligere var korrigeret for rørledningernes værdi i regnskaberne, fil 4, side 124, har tiltalte på ny forklaret, at værdien var medtaget koncernregnskabet. Det var normalt, at der årligt var drøftelser af regnskaberne, og de var altid grundige. Ved skiftet af revisor var de nok endnu mere grundige.

Han er uenig i kurators vurdering om, at gyllerørsledningerne tilhørte Virksomhed ApS 10. Havde dette været tilfældet kunne de jo bare have lavet lejekontrakten i dette selskab.

Tiltalte har vedrørende *forhold 2* forklaret følgende:

Foreholdt optionsaftalen, fil 1, side 1452, har tiltalte forklaret, at han sammen med nogle medarbejdere selv har udformet aftalen på baggrund af paradigmer, som de tidligere havde modtaget fra forskellige advokatfirmaer, herunder DLA Piper. Han er i tvivl om, hvorvidt han havde en egentlig options-aftale i paradigme på DLA Pipers brevpapir. Han brugte DLA Pipers brevpapir, da en eller flere af de aftaler, som de klippede fra, kom fra dem. Han havde praktiseret at lave aftaler på denne måde siden 2001, da de købte nogle aftaler af DLA Piper. Dette skete i forståelse med advokat Vidne 4. Han havde revisorer og jurister ansat, som hjalp med at lave aftaler. Aftalen er ikke ”sendt ud i byen”, der var jo ingen modpart. Skulle den have været det, ville han ikke have brugt DLA Pipers brevpapir. Aftalen skulle dog have retsvirkning også for andre. Der eksisterer en endelig aftale uden logo.

Virksomhed ApS 6 og Virksomhed ApS 9 ejede de to store ejendomme, som aftalen vedrører. Opkøbet af jorden var finansieret af disse selskaber og også finansieret ved lån. Lånet i banken var Virksomhed ApS 5 debitor for, og Virksomhed ApS 5 finansierede opkøb af jord uden at få rettigheder til jorden, fordi de havde

rettighederne til at udvikle på jorden. Der blev endvidere etableret et lån svarende til omkostningerne ved at samle jordlodderne og udvikle på dem. Virksomhed ApS 5 var debitor for lånet og Holdingselskab var kreditor. Det er på denne baggrund, at Virksomhed ApS 5 er anført som rettighedshaver i optionsaftalen. Der har ikke været ansatte i Virksomhed ApS 5, men der var mange ansatte i datterselskaberne i Slovakiet.

Foreholdt balancen i årsrapporten for Virksomhed ApS 5 for 2019, fil 1, side 1663, hvorefter aktiverne i selskabet består af kapitalandele og ikke rettigheder, har tiltalte forklaret, at selskabet også ejede rettigheder på 23 mio. til et specifikt projekt, og det var tidligere bogført i regnskaberne. En lovændring medførte, at revisor ændrede bogføringspraksis vedrørende rettighederne. Virksomhed ApS 5 ejede en eksklusiv ret til at lave VE-anlæg på Gård 1 og Gård 2's ejendomme, og det stod i rammeaftalen. I 2016 indgik han en aftale med en ekstern investor, som ville betale 120 mio. kr. for disse rettigheder. Investoren skulle betale 20 mio. kr. kontant og betalte faktisk 15 mio. kr. fra 2016 til 2017. Indtil 2021 samarbejdede de om at udvikle vedvarende energi på koncernens arealer og også på investorens egne arealer, og derfor accepterede investoren, at han skulle overtage gælden i Virksomhed ApS 5 ved købet. Optionsaftalen betød, at Virksomhed ApS 4 fik mulighed for at erhverve rettighederne i Virksomhed ApS 5, og tanken var at Virksomhed ApS 4 skulle overtage både rettighederne og gældsforpligtelserne. Gård 2's jorde var pantsat til Andelskassen, Spar Nord Bank og DLR Kredit. Gård 1's jorde var pantsat til Realkredit Danmark og en ekstern långiver. Pantstaverne havde også transport i rettighederne.

Foreholdt en af ejendommene med Matrikel nr. 1 og Matrikel nr. 2 beliggende på Adresse 2 i By er en del af optionsaftalen og samtidig ifølge aftale ved en aftale med Virksomhed A/S 2 fra juni 2021, fil 4, side 194, indeholdt i en køberet ifølge aftalen, har tiltalte forklaret, at der er lavet et tillæg til optionsaftalen, hvorefter disse ejendomme udgår af optionsaftalen, hvis handlen med Virksomhed A/S 2 blev en realitet. Men det blev det ikke.

Foreholdt at rettighederne ikke, men alene arealerne, er beskrevet i optionsaftalen, forklarede tiltalte, at rettighederne fremgik af bilagene. Foreholdt bilagens beskrivelse fil 1, side 1465-1468, har tiltalte forklaret, at rettighederne var beskrevet i bilag 1 sammen med oversigtskortet. Foreholdt at aftalens pkt. 2.1 alene indeholder bestemmelser om "arealet" har tiltalte forklaret, at pkt. 2 alene handlede om arealerne og ejernes forpligtelser til at overdrage disse og indholdet af en fremtidig købsaftale herom. Foreholdt aftalens pkt. 2.4, hvorefter aftalen kan opsiges efter tre år, har tiltalte forklaret, at aftalen i så fald skulle genforhandles. En tredjemand kunne i henhold til aftalen købe jorden af Gård 1 og Gård 2 og rettighederne af Virksomhed ApS 4. Køber i henhold til aftalen kunne være Virksomhed ApS 4 eller en helt anden køber, og er ikke nødvendigvis køber som beskrevet i indledningen til aftalen. Han forstår "køber" som rettighed- og jordkøber. Foreholdt årsrapporten for Virksomhed ApS 4 for 2020, fil 1, side 1726, hvorefter Virksomhed ApS 4 både før og efter købet havde en negativ egenkapital har tiltalte forklaret, at der i koncernen var medtaget

25 mio. kr. ekstra i egenkapital, så værdien var der, bare ikke i Virksomhed ApS 4's regnskab. Der var søsterselskaber med kautionsforpligtelser, som havde en egenkapital på 100 mio. Virksomhed ApS 4 havde betalingsevne på trods af en negativ egenkapital. Foreholdt at der i samme årsrapport er udtrykt usikkerhed om going concern, fil 1, side 1729, har tiltalte forklaret, at han mener, at Virksomhed ApS 4 kunne honorere betalingen. Det kan man se af selskabets regnskab for 2019, og bankerne havde godkendt transaktionen. De havde likvid og en se-riøs køber til de slovakiske selskaber, som derfor ville købe Virksomhed ApS 5, men ikke overtage en gæld på 100 mio.

Foreholdt at der i perioden fra marts 2021 til januar 2022, fil 1, side 1739, blev overført 18,7 mio. kr. fra Virksomhed ApS 4 til Virksomhed ApS 1, og at disse selskaber ikke var koncernforbundne, har tiltalte forklaret, at de samlede alt likviditeten i ét selskab i koncernen. Pengene skulle via Virksomhed ApS 1 og videre til Virksomhed ApS 9, fordi der var betalingsevne i det selskab.

Foreholdt at på tidspunktet for overførslen var betalingen for rettighederne forfaldne i henhold til faktura, fil 1, side 1469, har tiltalte forklaret, at det ikke var meningen, at der skulle betales for rettighederne i henhold til standardbetingelserne på fakturaen. Der er et tillæg til fakturaen, hvoraf fremgår en betalingsaftale. Den aftale er i administrationsarkivet. Virksomhed ApS 4's kreditorer havde fået deres penge, hvis banken havde overholdt deres aftaler. Han kan godt huske drøftelserne og korrespondancen den 1. marts 2021 med Vidne 1 om momsangivelserne i forbindelse med optionsaftalen. Han havde også rådført sig med tre skatteadvokater hos Skatteadvokat både om værdiansættelsen af rettighederne og om de skattemæssige konsekvenser. Han foretog selv bogføringen, fordi hans økonomichef var stoppet og en anden økonomimedarbejder var indlagt. Dette gjorde han i samarbejde med Vidne 1, som også foretog bogføring et år forud for marts 2021. Han kan også godt huske, at han havde kontakt med SKAT om momsindberetningen.

Der blev optaget Corona lån til dækning af moms i forbindelse med salget af både rørledninger og optionerne. Lånene forfaldt i 2022 og var ikke forfaldne, da konkursen for selskaberne indtrådte i februar og marts 2022, eller da han fratrådte som direktør i de ikke konkursramte selskaber på samme tidspunkt.

I henhold til optionsaftalens pkt. 2 var prisen for jorden fastsat som en hektarpris på 130.000 kr. pr. hektar til ejer og en rettighedspris på 150.000 kr. pr. hektar – altså i alt 280.000 kr. pr. hektar, hvis man kaldte optionen. Rettighederne var udviklet i Virksomhed ApS 5, og når jorden var moden skulle det sælges. Virksomhed ApS 4 havde betalt de 150.000 pr. hektar ved betaling af de 75 mio. kr. – der var 500 hektar. Virksomhed ApS 4 kunne kalde optionen og derefter sælge ejendomme og rettigheder sammen til en projektudvikler. Kunne de sælge for mere end 280.000 kr. pr. hektar havde de fået overskud.

Eksempelvis var prisen i aftalen vedrørende Virksomhed A/S 2 330.000 kr. pr. hektar. I en pantsætningsaftale, fil 5, side 29, er de samme ejendomme, som fremgår af options-

aftalen stillet til rådighed for fremtidig sikkerhed for kreditorerne. Aftalen er underskrevet i 2018, og skulle sikre at långiverne, som allerede havde pant i ejendommene, og eventuelle nye långivere, kunne etablere fremtidig pant i takt med, at de finansierede yderligere udvikling. Det var et krav fra banken, at de skulle have yderligere pant for at finansiere Virksomhed ApS 5, og der var også en tredjepart som skulle sikres pant. Rettighederne i optionsaftalen ligger som en merværdi på ejendommene, og der er betalt over 120 mio. kr. på at udvikle dem, og disse penge er finansieret af bankerne og andre långivere.

Vidne 3 var hans revisor indtil udgangen af 2018. Vidne 3 gjorde ham i juni 2016 opmærksom på en skattekreditordning for udviklingsprojekter, da Vidne 3 var blevet opmærksom på, at navnlig de slova-kiske selskaber havde store udviklingsomkostninger, fil 1, side 19-21. Det var en ordning, hvorefter man i udviklingsfasen kunne få refunderet 22 % af udviklingsomkostninger, hvorefter man ved salg og overskud skulle tilbage-betale beløbet til SKAT – altså en kreditordning. Udviklingsomkostningerne lå i Virksomhed ApS 5, men da Virksomhed ApS 4 var moderselskab til Virksomhed ApS 5, blev refusionen udbetalt til Virksomhed ApS 4, fil 4, side 36.

Foreholdt korrespondance med advokat Vidne 4 i marts 2021, fil 4, side 179, har tiltalte forklaret, at rettighederne var flyttet op i Virksomhed ApS 5's moderselskab på dette tidspunkt. Person 3 er Person 3, som er direktør i Virksomhed ApS 11 – en stor investor. I marts 2021 var der dialog med Person 3 om køb af ejendomme og aktiver fra koncernen – enten biogasprojekter eller hele eller dele af ejendomsporteføljen. Tanken var at banken skulle indfries, og der var en frist den 31. december 2021 herfor. Herefter skulle koncernen gå i kompagniskab med Person 3. Der var også fem andre interesserede investorer på banen – dem som er nævnt i mailen den 22. marts 2021. Person 3 kom med et bud, og der blev indgået aftaler, alene betinget af bankens accept, men handlen blev ikke gennemført. Det blev den efter konkursen. Hvis handlen var gået igennem havde banken efter indfrielse af kreditforeningslånene på ejendommene modtaget yderligere 35-38 mio. kr. Det er det som fremgår af mailen af 8. juni 2021, fil 4, side 192. Person 4 var bankens advokat. På det tidspunkt skyldte de banken 64 mio. kr., og banken havde i februar oplyst, at de var indforstået med en endelig indfrielse på 28 mio. kr., men handlen blev ikke gennemført.

I 2015 havde koncernen indgået en køboptionsaftale med en ekstern investor vedrørende udvikling af VE projekter, fil 4, side 291ff, Den eksterne investor skulle samarbejde med dem om udvikling og skulle herefter have eksklusivitet til at overtage Virksomhed ApS 5 projektet. Aftalen var på tre år, men blev senere forlænget med to år med udløb i 2021. Investoren betalte 15 mio. kr. i raten og skulle betale yderligere, når de overtog projektet. Ved overtagelsen skulle de også overtage gældsforpligtelser på ca. 101 mio. kr.

Tiltalte fik i marts 2021 oplysning om muligheden for corona moms-lån. De havde tidligere søgt om disse lån, for alle koncernens selskaber alle de gan-

ge, der havde været mulighed for det. Han skrev til Vidne 1 om det i mail af 7. april 2021, fil 5, side 26, og Vidne 1's anbefaling var, at det var en god ide at tage disse lån. Alle tidligere lån er betalt tilbage til forfaldstid. Der blev søgt lån for Virksomhed ApS 5 og Virksomhed ApS 2. Han vidste ikke, at der var mulighed for momsloan, da momsen blev indberettet for disse selskaber den 1. marts 2021.

Tiltalte har efter vidneførslen supplerende forklaret, at organisationsdiagrammet, fil 1, side 419, er retvisende for, hvordan koncernen var organiseret i 2020. Virksomhed ApS 4, Virksomhed ApS 5 og de slovakiske datterselskaber er inden for den prikkede linje som et udtryk for, at de var internationalt sambeskattede, hvilket havde relevans for skattekreditordningen. EPP Slovensko var et stort landbrug, der producerede grise og foder, og dette selskab solgte, i samarbejde med den slovakiske bank, sin besætning. Planen var, at selskabet i første omgang solgte besætningen, overdrog medarbejderne og indgik aftale om leje af staldbygninger og jord i fem år. Herefter skulle bygninger, jord og maskiner sælges i fase to. Fase to blev imidlertid ikke til noget, da Andelskassernes Bank modsatte sig handlen i 2021, da der skulle skrives under.

Foreholdt advokat Vidne 2's forklaring under hovedforhandlingen om fremsendelse af to versioner af årsrapporten for Virksomhed ApS 4 forklarede tiltalte, at det er korrekt, at der blev fremsendt et udkast til regnskab uden, at rettighederne var medtaget. Dette skete på baggrund af et notat udarbejdet af Skatteadvokat, og fordi Person 5 fra banken ville have det. Derfor sendte de to forskellige regnskaber. Forespørgslen efter dette gik gennem Vidne 4.

Foreholdt advokat Vidne 2's forklaring under hovedforhandlingen om, at han ikke mener at gyllerørene findes har tiltalte forklaret, at man kan se gyllerørene - også fra luften - og man kan også se tilkoblingerne dertil. Han drøftede kort én gang med advokat Vidne 2, hvilke aktiviteter, der var i de forskellige selskaber, og han havde en kort mailkorrespondance med Person 6 om samme, og han forklarede, at gyllerørene var i Virksomhed ApS 2. Ingen af dem spurgte til rørenes fysiske tilstedeværelse.

I 2021 blev der foretaget betalinger fra koncernen til banken. I henhold til rammeaftalen skulle der betales knap 15 mio. kr. om året. Dette blev betalt, og pengene kom fra udlejning af mange hektarer jord og besætninger. Der var ikke likviditetsudfordringer før konkursen. Han ved ikke, hvorfor banken ikke godkendte tilbuddene fra Person 3, men han mener, at det havde noget at gøre med, at hans mangeårige samarbejdspartner i banken - Person 7 fra kreditafdelingen - gik på pension. Person 7 havde været med til at indgå rammeaftalen og havde givet diverse tilsagn undervejs, bl.a. om at banken ville acceptere indfrielse med 28 mio. kr. Sagen blev overdraget til Person 4, som havde en helt anden tilgang til sagen, og som ville have kontrollen med salg af aktiverne i koncernen. Han bad også om en salgsfuld-

magt, da han ikke var tryk ved, at ledelsen i koncernen stod for salget af aktiverne. Derfor kom konkursen. Rammeaftalen kunne forlænges til udgangen af 2022, men det ønskede banken ikke.

Virksomhed ApS 1 gik også konkurs, men først et halvt eller helt år senere end de øvrige selskaber. Person 3's tilbud indeholdt også køb af Virksomhed ApS 1, men han købte det ikke. Han overtog dog projektet og samarbejdede med Person 8, som ejede jorden, som projektet var knyttet til.

Tiltalte havde en ansættelseskontrakt, hvorefter han var berettiget til 30.000 kr. om måneden i løn som direktør for selskaberne, men han benyttede sig ikke af den mulighed i perioden fra 2017 til 2021. Han levede af indtægterne fra den udvikling af projekter, som han stod for, i en anden del af koncernen.

Han blev ikke anmodet om bemærkninger til SKATs påtænkte afgørelser vedrørende coronalånene, og han blev heller ikke kontaktet direkte af Skatkestyrelsen herom.

Foreholdt at hans underskrift på samarbejdsaftalen, fil 5, side 8, skete mens Virksomhed ApS 2 var under likvidation, har tiltalte forklaret, at han varetog den daglige drift af selskabet efter fuldmagt fra Vidne 4.

Leverandør- og tilskudsaf-talen, fil 6, side 1 ff, går ud på, at fem landmænd skulle gå sammen om at skaffe 75 % af den biomasse et biogasanlæg skulle anvende, og dette var forudsætningen for at modtage betydelige tilskud. Leverandørerne skulle bindes sammen og forpligtes til at levere biomassen, så myndighederne ville godkende bygning af biogasanlæg. Foreholdt at han også skrev under på denne aftale på et tidspunkt, hvor Virksomhed ApS 2 var under likvidation, har tiltalte forklaret, at han skrev under i henhold til den førnævnte fuldmagt. Foreholdt at advokat Vidne 4 under hovedforhandlingen forklarede, at han var den eneste, der kunne tegne selskabet i sin egen skab som likvidator, har tiltalte forklaret, at der forelå en aftale. Foreholdt at Virksomhed ApS 2 og Virksomhed ApS 5 skulle modtage den fulde forudbetaling i henhold til aftalens pkt. 1.6 og 1.7, fil 6, side 3, har tiltalte forklaret, at dette var en følge af, at disse to selskaber havde haft udviklingsomkostningerne. De øvrige leverandører var ikke nævnt i denne del af aftalen, da de ikke ejede noget af projektet – de var bare interesserede i at aflevere deres gødning.

Advokat Vidne 2 har som vidne forklaret, at han har været kurator i en række selskaber i koncernen vedrørende tiltalte, blandt andet Virksomhed ApS 4 og Virksomhed ApS 5, Virksomhed A/S 3, Virksomhed ApS 10, Virksomhed ApS 3, Virksomhed ApS 12 og det personlige konkursbo efter tiltalte. Virksomhed ApS 9 og Virksomhed ApS 13 kom til senere end de øvrige. Kammeradvokaten var også kurator i nogle af selskaberne. Han var ikke udpeget som kurator af SKAT, for SKAT ville have Kammeradvokaten. Han var udpeget af Andelskassernes Bank. Der er anvendt over 1000 timer på sagen og han er blevet bistået af Person 9 og Person 6

Han indsendte anmodning om politimæssig efterforskning den 15. juni 2022, fil 1, side 54ff. Der var flere forhold, der gav anledning til anmodningen, blandt andet de konstaterede ændringer i Virksomhed ApS 4's aktivmasse, som de undersøgte nærmere. De kunne konstatere, at der i regnskabet for 2020 blev anført et aktiv på 75 mio. kr., som ikke havde været anført i regnskabet året før. Samtidig blev der anført et tilgodehavende på 18,75 mio. kr. De kunne se i regnskabet for Virksomhed ApS 5 for 2020, at der var anført et tab på tilgodehavende hos tilknyttet virksomhed på ca. 75 mio. kr. under finansielle omkostninger. og et tilgodehavende på ca. 19 mio. kr. Det var unormalt, at man allerede efter otte dage nedskrev værdien i Virksomhed ApS 5, og derfor mente de ikke, at der var realitet i transaktionen, men at det handlede for køber, om at få et beløb svarende til købsmomsen fra SKAT. Hans rolle i henhold til konkurslovgivningen er jo at indgive anmeldelse, hvis der er noget, som ser ulovligt ud. Han afholdt et møde med SKATS kontrolenhed, inden han sendte anmodningen om efterforskning til politiet, og han er ret sikker på, at det var ham, der kontaktede SKAT. Undervejs i konkursbehandlingen havde han også kontakt til Andelskassen, som jo var den største kreditor. Banken var interesseret i, at rettigheder var placeret i de korrekte selskaber i koncernen og havde gjort opmærksom på forholdet, som de ikke mente hang sammen. Både banken og han undrede sig over, hvorfor tiltalte foretog de dispositioner. Spar Nord Bank havde også penge til gode, men havde lavet en aftale med Andelskassen om at de fik afdrag på deres tilgodehavende. Tiltalte gjorde gældende, at det var rettighederne til opførelse af solcelleanlæg, men det blev også i konkurskarantænesagerne lagt til grund, at de ikke havde den værdi. Der var heller ikke, som han har anført det i sin anmodning, fil 1, side 63, 2. afsnit, sket en formel overdragelse af jordstykker fra ejerne heraf til Virksomhed ApS 4, og jordstykkerne var også pantsat, så en overdragelse ville kræve samtykke fra pantaverne og overdragelsen var ikke tinglyst. Det er han ret sikker på, at han talte med banken om. Han mener ikke, at der var realitet i disse rettigheder, og de havde svært ved at forstå, hvorfor de to selskaber, der ejede jorden, ikke også havde rettighederne.

Det var primært Person 9, som arbejde med problemstillingen vedrørende gyllerørene. Ideen med et gylledistributionsanlæg er jo god nok. De var fysisk ude og lede, men kunne ikke konstatere et sammenhængende net af gyllerør mellem ejendommene. Der var en faktura, hvor tiltalte overdrog gyllerørene mellem selskaber i koncernen, og tiltalte havde oplyst, at dette var begrundet i muligheden for at opnå de fornødne tilladelser, men Viborg Kommune afkræftede dette og oplyste, at det ikke havde betydning for udstedelse af tilladelserne, hvem der var ejer af rørledningerne.

De konstaterede overførsler fra Virksomhed ApS 4 til Virksomhed ApS 1 i en anden koncern. Virksomhed ApS 1 var ejet af Virksomhed ApS 14, som var ejet af tiltalte og blev overdraget til Virksomhed ApS 15, som ejes af tiltaltes tre børn. Deres antagelse var, at det "brændte for meget" i Tiltalte koncernen, så overdragelserne sket for at bringe likviditeten i sikker-

hed. Det så ud som om, at tiltalte betragtede alle selskaberne som ét stort selskab, uanset at ikke alle selskaberne var koncernforbundne, og det er ikke selskabsretligt korrekt. Dette blev også lagt til grund i landsrettens anden konkurskarantæne kendelse, men tiltalte blev frifundet for konkurskarantæne i den sag, da landsretten ikke fandt, at det havde misbrugslignende karakter. Han er i tvivl om denne disposition var dækket af den aftale med banken om, at de skulle godkende dispositioner i koncernerne. Konkursen indtrådte, for-di banken ikke mente, at aftalen blev overholdt, og derfor ”trak de stikket” på koncernerne. Det var nok de dispositioner, der foregik tættere på konkur-sen end denne, der fik banken til at ”trække stikket” .

Samme dag som årsrapporten for Virksomhed ApS 4 for 2020 blev offentliggjort indeholdende immaterielle anlægsaktiver for 75 mio. kr., havde banken om morgenen modtaget et udkast til årsrapporten, hvor rettighederne ikke var medtaget. Så rettighederne må være tilført i løbet af dagen. Han fik udkastet uden rettighederne i forbindelse med konkursbehandlingen. Person 5 var advokat for banken. Foreholdt vurderingsrapporten af gyllerørene på 22 mio. forklarede vidnet, at de endte med at konkludere, at gyllerørene var ejet af et af de selskaber, som Kammeradvokaten forestod konkursbehandlingen i. Han bekendt er der ikke frasolgt gyllerør i forbindelse med Kammeradvokatens konkursbehandling.

Coronalån optaget inden konkursen blev ikke tilbagebetalt inden konkursen. Der var ikke penge i boerne til at betale lånene efterfølgende. Der var ingen aktiver i Virksomhed ApS 5 og Virksomhed ApS 4. Selskaberne blev lukket uden aktiver. Der var penge i boet, hvor ejendommene lå, men alle ejendommen var pantsatte. Der var meget begrænsede frie aktiver i hele koncernen. Konkursboet anlagde nogle omstødelsessager, som har givet mindre provenuer. I Virksomhed ApS 9 var der flere penge og flere tilgodehavender og frie aktiver. De over-vejede at rejse sag en sag mod revisor for momsindberetningen, men det var uklart om det var boerne eller SKAT, der havde lidt et tab, og var det SKAT, var det Kammeradvokaten, der skulle forfølge den del.

Revisor Vidne 3 har som vidne forklaret, at han kender tiltalte fra deres samarbejde i perioden fra 2015 til 2019, hvor han var revisor for flere af tiltaltes selskaber. Han husker kun svagt selskabet Virksomhed ApS 10. Han kender udmærket Vidne 4. Han kan godt huske, at der var drøf-telser om ejendomsretten til gyllerørsledningerne. Han husker også overvejel-ser, om hvorvidt rørledninger faktisk eksisterede, og hvem der havde pante-rettighederne. Han husker, at rettighederne var bogført i Virksomhed ApS 6, men i 2019 kom det frem, at de muligt var overdraget tidligere og muligt var ejet af Virksomhed ApS 2. De aftalte, at han lavede regnskabet for Virksomhed ApS 6 færdigt, eftersom tiltalte skiftede revisor. De nedskrev aktiverne med 33 mio. svarende til rør-ledningerne, da de ikke kunne få dokumentation for, at rørledningerne eksi-sterede. Foreholdt mail af 9. juli 2029 fra tiltalte til revisor Vidne 1, fil 4, side 125, hvor rørledningernes værdi er anført til 22 mio. kr., har vidnet forklaret, at det var 22 mio. kr. og ikke 33. mio. kr. Hvis der var sket en

overdragelse skulle panttager også have frigivet pantet, og det kunne de ikke se var sket. Det var en regnskabsteknisk nedskrivning. Han mener ikke, at han fik dokumentation for, at der var sket en overdragelse. Det var nok et andet selskab, der ejede rørledningerne. Han er i tvivl om, han havde noget at gøre med regnskaberne i Virksomhed ApS 2. Han mener, at dette regnskab blev håndteret og udarbejdet internt i organisationen. Foreholdt udkast til notat fra DLA Pi-per vedrørende ejerskabet til rørledningerne, som han modtog på en mail den 5. april 2019, fil 1, side 1037, har vidnet forklaret, at han ikke ved, om der er lavet et endeligt notat, men han har ikke lagt notatet til grund for sit arbejde.

Foreholdt mail af 18. juni 2016 vedrørende skattekreditordningen, fil 4, side 20, har vidnet forklaret, at Person 1 var ansat hos tiltalte. Det var vidnet, som bragte ordningen i spil over for tiltalte. Ordningen var ikke så kendt og brugt, og der var ikke så meget praksis vedrørende anvendelsen. Det var vedrørende de slovakiske selskaber og noget om dyrevelfærd i form af et særligt staldanlæg. Ordningen fungerer som en kreditordning i form af renteforskydelse. De udenlandske datterselskaber blev inddraget under inter-national sambeskatning. Han mener ikke, at der blev foretaget udvikling i de danske selskaber, og han mener kun at ordningen blev benyttet det pågældende år. Egen udviklet goodwill kan man ikke aktivere i et regnskab, men egne udviklede rettigheder kan man godt aktivere i årsregnskabet. Rettigheder skal være til et aktivt marked, og ansættes så til dagsværdi, i modsætning til andre aktiver, der værdiansættes til kostpris og herefter afskrives. Foreholdt mail af 9. juli 2019 til tiltalte, fil 4, side 125, har vidnet forklaret, at mailen vedrører hans færdiggørelse af regnskabet for Virksomhed ApS 6 for 2018. Han mener, at han fik forelagt, at et andet selskab skulle være ejer af gyllerørene. De skulle være overdraget i 2012-2014, før han overtog revisionen af selskaberne, men han savnede dokumentation for dette. Af den årsag mente han ikke, at rørledningerne kunne stå i Virksomhed ApS 6's regnskab, og nedskrev dette med værdien. Udtrykket ”ingen covenants er brudt”, var en forudsætning for revisionserklæringen og betyder, at aftalerne med banken ikke måtte være brudt, således at kreditterne blev opsagt, og selskaberne ikke kunne fortsætte driften.

Advokat Vidne 4 har som vidne forklaret, at han har kendt tiltalte i mange år og har igennem årene været advokat for tiltalte i forbindelse med hans selskaber. Han var involveret i drøftelserne med Andelskassen i efteråret 2020. Tiltaltes selskaber var svært økonomisk udfordrede, og banken havde været tålmodig, men der var et gældsforhold som skulle håndteres. Tiltalte ønskede hans hjælp til at få bragt forskellige løsninger i spil i forhold til banken. Overordnet bestod opgaven i at få afviklet aktiver i koncernen. Banken og kreditforeningen havde pant i ejendommene og havde derfor en afgørende rolle i forsøget på at rekonstruere koncernen. Han mener, at banken ville acceptere at blive fyldestgjort med et par og tyve eller et par og tredive mio. kr., men han husker det ikke præcist, og det var heller ikke sådan det endte. Foreholdt mail af 22. marts 2021 fra tiltalte, fil 4, side 179, har vidnet forklaret, at drøftelserne med Person 3 henviser til, at tiltalte havde en dialog med

Person 3 om køb af rettigheder optionsaftaler og jord til brug for op-stilling af solceller. Det var et længevarende forløb, og Andelskassen var fuldt involveret. Han mener, at der kom en færdig aftale på plads. Aftalen skulle godkendes af Andelskassen, og det blev den ikke. De forsøgte herefter at få afklaret med banken, hvad der så kunne lade sig gøre, herunder nogle guidelines for, hvilket beløb, der skulle til. Der var også dialog direkte mellem Person 3 og Andelskassen. Foreholdt mail af 8. juni 2021 fra Person 3 til Person 4 med et tilbud på specifikke aktiver, fil 4, side 192, har vidnet forklaret, at han på dette tidspunkt troede, at den aftale ville være inden for rammerne, som banken ville godkende. Havde Andelskassen sagt ja til dette tilbud, mener han, at alle kreditorer ville have fået deres og Andelskassen ville alene mangle ca. 30 mio. kr. De arbejdede med et salg i going concern. Foreholdt det reviderede tilbud fra Person 3 ved mail af 1. oktober 2021, fil 4, side 201, mener han ikke, at han var med i forhandlingerne på dette tidspunkt. Han ved ikke, om Person 3 ved aftalen fik ret til at opstille solceller på jorden. Han var på dette tidspunkt ikke med i forhandlingerne i det taljeret grad. Person 5 var bankens advokat.

Det er vidnets indtryk, at tiltalte har brugt gode rådgivere - revisorer og advokater. Det er ikke hans indtryk at der foregik lyssky transaktioner i tiltaltes selskaber i den periode, han var involveret. Det var ca. en 20-årig periode som sluttede i 2021.

Foreholdt optionsaftalen i fil 1, side 1452ff, har vidnet forklaret, at det ikke er aftale DLA Piper har lavet. De har lavet andre optionsaftaler for tiltaltes koncern, så aftalen er nok sammensat af disse. Tiltalte havde ikke lov til at benytte deres brevpapir, og det foretrækker de, at folk ikke gør. Han mener, at teksten, som de leverer til kunden, har kunden ret til, men den skal selvfølgelig ikke være på deres brevpapir.

Han tiltrådte som likvidator i Virksomhed ApS 2 den 28. januar 2016, fil 2, side 41, og meningen var, at selskabet skulle opløses. Tiltalte fratrådte samtidig som direktør. Under likvidationen kan kun likvidator handle på selskabets vegne. Den 11. september 2019 blev likvidationen ophævet. Foreholdt at der samtidig skete en kapitalnedsættelse forklarede vidnet, at han ikke husker, hvilke aktiver der var i selskabet på dette tidspunkt, men det må være afspejlet i de regnskaber, som han aflagde som likvidator. Han aflagde årsrapporter på baggrund af selskabets revisors oplæg. Han gætter på, at det var Vidne 3. Han ved ikke om selskabet ejede gyllerør til en værdi på mellem 15 og 20 mio. kr. på dette tidspunkt. I den periode, hvor han var likvidator, indgik han ikke aftaler om salg af gyllerør, og det blev heller ikke indskudt gyllerør i selskabet i perioden.

Revisor Vidne 1 har som vidne forklaret, at han har været revisor for tiltalte. SKAT har ført en sag imod ham, som er afgjort ved, at hans forsikringsselskab måtte betale en større sum, men han er uenig i resultatet. Han ved ikke om der er fortrolighed vedrørende denne afgørelse.

Foreholdt mailkorrespondance mellem ham og tiltalte om indberetning af moms den 1. marts 2021, fil 1, side 1706-1708, har vidnet forklaret, at han har sendt disse mails og det er hans mailadresse. Man kan nulindberette, så fristen for indberetning overholdes, og så efterfølgende indberette korrekt dagen efter. Han manglede informationer for at kunne indberette. Foreholdt at der blev indberettet købsmoms for Virksomhed ApS 9 på ca. 9 mio. den 1. marts 2021 og fakturaen fil 1, side 287, har vidnet forklaret, at det var den faktura, der lå til grund for momsangivelsen.

Rettigheder kan være svære at værdiansætte, og det er det han henviser til i korrespondancen. Han havde tidligere drøftet med tiltalte, at når der blev solgt aktiver, skulle der være styr på værdiansættelserne. Denne overdragelse skete forud for en videreoverdragelse til tredjemand. Foreholdt faktura vedrørende rettigheder, fil 1, side 1469, har vidnet forklaret, at det var værdiansættelsen af disse rettigheder, som han forholdt sig til i korrespondancen. Det var den sædvanlige forretningsgang, at tiltalte selv skrev fakturaer og bogførte dem. Han indberettede herefter, når han fik besked om at gøre det, og når bogføringen var udført.

Foreholdt kreditnota til førnævnte faktura side 287 vedrørende gyllerør, fil 1, side 294, og efterangivelse af moms den 22. marts 2021, har vidnet forklaret, at han mener, at en af hans assistenter havde en snak med tiltalte om denne kreditnota. Foreholdt fakturaen vedrørende salg af gyllerørene til Virksomhed ApS 3, fil 1, side 295, har vidnet forklaret, at det er hans assistent, der talte med tiltalte om denne. Foreholdt at det ser ud som om, at det er den samme vare der blev solgt flere gange har vidnet forklaret, at han mener, at der hos tiltalte var usikkerhed om, i hvilket selskab rørene skulle være. Foreholdt at det ligner en tilbagedateret faktura, der er grundlaget for efterangivelsen af momsen den 22. marts 2021, har vidnet forklaret, at det ved han ik-ke. Han mener, at hans assistent lavede korrektionerne i forhold til disse se-neste fakturaer. Hans assistent var Person 10, som udarbejdede et regne-ark for at sikre sig, at momsen blev korrigeret hele vejen rundt. Foreholdt at det ser ud som om, det er ham, der har foretaget momsindberetningerne og korrektionen, fil 3, side 6, og fil 1, side 1149, og at han er nævnt i skatte-kontrollen herom, fil 1, side 1156, har vidnet forklaret, at han ikke husker at have talt med SKAT. Han kan godt huske, at der var en kontrol, men han mener, at SKAT rettede direkte henvendelse til tiltalte.

Foreholdt faktura vedrørende leje af gyllerør, fil 1, side 329, har vidnet forklaret, at han godt kan huske den faktura. Han husker, at dispositionen vedrørende gyllerørene blev ændret fra et køb til et lejeforhold, og at det skulle periodiseres i regnskaberne. Han husker ikke, hvornår det skete, men i hvert fald inden regnskabsafslutningen. Han husker ikke, hvorfor beløbet var det samme, uanset om der var tale om køb eller leje. Det var en speciel handel, så det er svært at sige, om betalingsbetingelserne er sædvanlige.

Foreholdt momsopgørelsen for Virksomhed ApS 1, fil 1, side 1170, mener han at, det var købsfakturaen nr. 153, der lå til grund for den moms, der blev indberettet i marts. Lejefakturaen kom til senere. Han så først lejefakturaen efter momsindberetningerne, men inden den endelig regnskabsaflæggelse i juni. Foreholdt ledelsesberetningen i Virksomhed ApS 2 i årsrapporten for selskabet i 2020, fil 1, side 1068, har vidnet forklaret, at det er ledelsen, der afgiver den. Han er sikker på, at de har drøftet med tiltalte, hvad der skulle stå i ledelsesberetningen. Gyllerørene var i selskabet i tidligere år. Det var da PWC lavede regnskaberne, og de havde ført en del aktiver ud af selskaberne. Da han kom til i 2019 modtog han en rapport fra landbrugsmæglerne og en advokat, hvor det blev anført, at anlægget stadig tilhørte selskabet. Han husker ikke, om der var tale om, at det var et nyere anlæg, end det fra 2012.

Foreholdt faktura fra 31. december 2013 vedrørende gyllerør, fil 1, side 2393, har vidnet forklaret, at han ikke mener at have set dette bilag før. Det var ikke en del af ovennævnte redegørelse. Foreholdt vurderingsrapport af gylleledninger, fil 1, side 290, 2. afsnit, hvoraf fremgår, at rørledningerne anses for at være ejet af Virksomhed ApS 2, ifølge et notat fra DLA Piper, har vidnet forklaret, at han har set notatet fra DLA Piper. Han husker ikke om han fik det af tiltalte eller direkte fra advokatfirmaet. Foreholdt udkast til vurdering i mail af 5. april 2019 fra DLA Piper, fil 1, side 1037, husker han ikke, om det er det notat, som han henviste til, men noget i den stil.

Foreholdt at i årsrapporten for Virksomhed ApS 2 for 2020 er anført anlægsaktiver for 22 mio. kr., men ikke medtaget mobile udspretningsanlæg, som på fakturaen fil 1, side 329, er solgt for 6,8 mio. kr., har vidnet forklaret, at det må være fordi regnskabet er fra juli 2021, og det endte jo med en lejeaftale i stedet. Foreholdt at samme gylleanlæg ikke er medtaget under aktiver i årsrapporten for 2019, fil 1, side 1057, hvor han også var revisor, har vidnet forklaret, at gylleanlægget på dette tidspunkt var medtaget i Holdingselskab til netto-værdi på 17 mio. kr. Det var en fejl, at gylleanlægget ikke var med i årsrapporten for 2019.

Som revisor accepterer han ikke tilbagedaterede fakturaer, og da han foretog momsindberetningerne var det hans opfattelse, at fakturaerne var fra december 2020. Regnskabssystemet bliver ikke flyttet over til revisor i forbindelse med udarbejdelse af årsrapporten. De trækker data ud og laver regnskabet ud fra disse oplysninger. Fakturaen vedrørende lejeforholdet lå i deres system, og kunne ikke ses af kurator, da kurator trak oplysninger ud af selskabets bogføringssystem. Modtagelsen af lejefakturaen flyttede ikke noget ved den allerede foretagne momsindberetning. Foreholdt at der er tre fakturaer fra samme dato, hvor samme anlæg sælges to gange og lejes ud en gang, forklarede vidnet, at han ikke kender nærmere til, hvordan de er bogført, bl.a. i Virksomhed ApS 3, men han vurderede ikke aftalerne, men indberettede moms i overensstemmelse med fakturaerne.

Vedrørende forhold 2 har vidnet forklaret, at han mener at have set options-

aftalen, fil 1, side 1452ff. Han lavede momsangivelsen, og han skrev under på regnskabet. Han husker ikke, om han så aftalen på dette tidspunkt. Han havde fakturaen. Det har betydning for vurderingen af aftalens værdi, at den er på DLA Pipers brevpapir. Det giver indtryk af, at formalia er overholdt. Han har først i forbindelse med retssagerne fundet ud af, at det ikke er DLA Pi-per, der har udfærdiget aftalen.

Foreholdt Virksomhed ApS 5's årsrapport for 2020, fil 1, side 1688, hvor aktiverne består af kapitalandele, har vidnet forklaret, at der er tale om datterselskaber. Foreholdt at der i årsrapporten er anført tilgodehavender hos tilknyttede virksomheder med ca. 19 mio. kr., og at der under årsrapportens særlige poster er anført, at der er indregnet hensættelse til tab på ca. 74 mio. kr. har vidnet forklaret, at tabet vedrører rettighederne. I marts måned indberettede de momsen, men først ved regnskabsaflæggelsen vurderede de, at der ikke var betalingsevne i Virksomhed ApS 4. Foreholdt at egenkapitalen i Virksomhed ApS 4 var negativ både før og efter erhvervelsen af rettighederne, fil 1, side 1725, har vidnet forklaret, at vurderingen af den manglende betalingsevne indtrådte først ved regnskabsaflæggelsen på grund af, at planer om store handler ikke blev til noget. Han mener, at der lå en del "Letter of intent", hvor der var tilbud om køb af aktiver i koncernen. Tiltalte så på koncernen som en helhed, hvor der blev lånt penge mellem selskaberne. Sådan så de ikke på det. De måtte jo se på de enkelte selskaber hver for sig. Det var hans opfattelse, at rettighederne fandtes, og det lagde han til grund, på grund af de henvendelser, der forelå, om at nogle ville købe dem. Nedskrivningen og den omstændighed at han i regnskabet anførte, at de ikke troede på going concern havde ikke betydning for andre eller skattemæssig betydning. Det selskab, som skulle betale, havde ikke evnen til at betale på tidspunktet for regnskabsaflæggelsen, men havde der været en aftale om videresalg, ville det ikke have været et problem.

Tiltalte er ikke tidligere straffet.

Tiltalte har om sine personlige forhold forklaret, at han bor uden for Viborg med sin hustru Person 11, som er dommer. De har sammen tre voksne børn. De har en almindelig økonomi, og bor billigt på et landsted. Han er også gået personlig konkurs og ejer ikke noget mere. Han er tilknyttet tre selskaber som konsulent, og han har intet ledelsesansvar. Han vil være indstillet på at udføre samfundstjeneste. Han har aldrig indtaget euforiserende stoffer og holder sig til Sundhedsstyrelsens anbefalinger vedrørende alkohol.

Rettens begrundelse og afgørelse

Forhold 1

Retten lægger efter bevisførelsen til grund, at gyllerør ved faktura af 31. december 2013 blev overdraget fra daværende Virksomhed ApS 2 til Virksomhed ApS 6 (senere Virksomhed ApS 10) for 9 mio. kr. med tillæg af moms, hvilket skete i forlængelse af en overdragelse af flere ejendomme bl.a. med tilhørende mark-

vandingsanlæg og andre anlæg fra Virksomhed ApS 6 til Virksomhed ApS 16 (senere Virksomhed ApS 10) i april 2013. Overdragelserne er bekræftet ved årsrapporten for Virksomhed ApS 2 2012, hvoraf fremgår, at alle aktiviteter i Virksomhed ApS 2 blev overdraget til Virksomhed ApS 16 (senere Virksomhed ApS 10), og årsrapporten for Virksomhed ApS 2 2013, hvoraf fremgår, at årets resultat er påvirket af salg af et anlægsaktiv i form af gyllerørsledning.

Om disse transaktioner har tiltalte forklaret, at fakturaen fra 31. december 2013 fra Virksomhed ApS 2 til Virksomhed ApS 6 vedrører salg af det totalskadede gyl-lerørsanlæg. Det var en fejl, at Virksomhed ApS 6 indberettede købsmomsen, og at Virksomhed ApS 2 ikke indberettede salgsmomsen. Efter salget var der ikke flere gyl-lerørledninger i Virksomhed ApS 2.

Den 15. december 2020 udstedte Virksomhed ApS 2 en faktura til Virksomhed ApS 9, hvorefter en gyllerørsledning blev overdraget til 31,3 mio. kr. med tillæg af moms på 7.825.000 kr. Sammen med gyllerørsledningen blev der overdraget et mobilt udspretningsanlæg til 6,8 mio. kr. Samme dag ud-stedte Virksomhed ApS 2 en kreditnota svarende til fakturaen. Også samme dag ud-stedte Virksomhed ApS 2 en faktura til Virksomhed ApS 3 med samme tekst og samme beløb. Yderligere samme dag udstedte Virksomhed ApS 2 en faktura vedrø-rende leje af gyllerørsanlæg og mobilt udspretningsanlæg til samme værdi. Ved faktura af 17. december 2020 udstedte Virksomhed ApS 3 en fak-tura til Virksomhed ApS 1, hvorefter anlæg i henhold til specifikation blev solgt til samme værdi som de øvrige fakturaer. Ved faktura af 5. januar 2022 tilbagesolgte Virksomhed ApS 1 ifølge en faktura gylleledning til Virksomhed ApS 2 til samme værdi.

Om fakturaerne fra december 2020 og januar 2021 har tiltalte forklaret, at fakturaerne var kladder, som blev udarbejdet for at præsentere Danske An-delskassers Bank for mulige løsninger på at rejse likviditet til dækning af ban-kens tilgodehavende og kun lejeaftalen blev en realitet, og at der i december 2020 var tale om udleje af et andet gyllerørsanlæg end det fra overdragelsen i 2013. Gylleanlægget der blev udlejet i 2020 var etableret i 2016 til 2019 af Virksomhed ApS 7, som herefter vederlagsfrit overdrog det til Virksomhed ApS 2.

Retten tilsidesætter tiltaltes forklaring om baggrunden for udstedelsen af de forskellige fakturaer i december 2020 som konstrueret og utroværdig, og ret-ten tilsidesætter endvidere tiltaltes forklaring om, at Virksomhed ApS 2 ejede et andet og nyt gyllerørsanlæg i 2020, navnlig da forklaringen ikke er understøttet af den øvrige bevisførelse, herunder forklaringen af Vidne 4, der var likvidator i Virksomhed ApS 2 fra januar 2016 til 11. september 2019 eller regnskabs-oplysningerne for Virksomhed ApS 2 for 2019, hvoraf intet fremgår om erhvervelsen af et nyt gyllerørsanlæg i denne periode. Retten tillægger det endvidere vægt, at der i årsrapporten for Virksomhed ApS 2 2020 udtrykkelig er nævnt, at der er tale om en korrektion for et produktionsanlæg til 22 mio. kr. som ved fejl er af-gangsført i 2012.

Samarbejdsaftalen underskrevet den 10. november 2016 og Leverandør- og tilskudsaftalen underskrevet den 24. marts 2019, som er fremlagt henholds-vis dagen før og under hovedforhandlingen kan ikke føre til en anden vurdering heraf, navnlig da aftalerne er underskrevet under Virksomhed ApS 2's likvidation og ikke af likvidator, og retten finder, at det har formodningen imod sig, at disse aftaler uanset om der måtte have foreligget en fuldmagtsaftale, hvorefter taltalte kunne stå for den daglige drift af selskabet, kunne underskrives af taltalte på vegne af selskabet, hvilket er bekræftet ved Vidne 4's forklaring.

Retten lægger herefter til grund, at Virksomhed ApS 10 var rette ejer af gyllerørled-ningerne i december 2020.

Udkast til notat udarbejdet af DLA Piper af 5. april 2019 vedrørende ejer-skabet til gyllerørsledningerne kan ikke føre til en anden vurdering, navnlig da fakturaen vedrørende overdragelsen af gyllerørsledningerne i 2013 ikke synes at indgå i materialet, der lå til grund for denne vurdering.

Virksomhed ApS 2 kunne herefter i december 2020 ikke sælge eller udleje gyllerør-sanlægget, og retten finder, at fakturaerne vedrørende salg og udleje af gylle-rørsanlægget til Virksomhed ApS 1 ikke var reelle dispositioner, men blev udarbejdet med henblik på, at Virksomhed ApS 1 kunne indberette og få udbetalt et beløb svarende til købsmomsen, som selskabet ikke var berettiget til. Retten har ved vurderingen heraf tillagt det vægt, at der ikke foreligger andre dokumenter, der bekræfter lejeaftalen, og at aftalen fremstår med u-sædvanlige betalingsbetingelser og umiddelbart uden forretningsmæssig begrundelse. Retten lægger endvidere, uanset tiltaltes og revisor Vidne 1's forklaringer, efter bevisførelsen til grund at "lejefakturaen" ikke fremgik af bogføringen i Virksomhed ApS 2, da kurator undersøgte forholdene nær-mere.

Under de ovenstående omstændigheder sammenholdt med, at selskaberne i tiltaltes koncern var presset af behovet for at skaffe likviditet for at indfri hovedkreditoren med udgangen af 2021, og efter tiltalte og revisor Vidne 1's forklaringer og de foretagne momsindberetninger, er det bevist, at tiltalte instruerede revisor Vidne 1 i at foretage indberetningen vedrørende momsangivelsen for Virksomhed ApS 1 den 22. marts 2021, hvori indgik købsmoms på 7.825.000 kr. som en del af købsmomsen på i alt 9.186.621 kr. til SKAT, som efterfølgende blev udbetalt, og at tiltalte vidste, at indberetningen hvilede på et urigtigt grundlag, og han er som følge heraf skyldig i forhold 1.

Det er uden betydning for vurderingen af tiltaltes forsæt til at afgive urigtige oplysninger til brug for afgiftskontrollen vedrørende momsangivelsen for Virksomhed ApS 1, at der for selskabet Virksomhed ApS 2 var indberettet tilsvarende salgsmoms til SKAT, da selskaberne i koncernen var selvstændige juridis-

ke enheder, og den uberettigede vinding blev opnået i selskabet Virksomhed ApS 1. Retten har derfor ikke tillagt det afgørende betydning, at selskabet Virksomhed ApS 2 optog momslån og dermed ikke betalte salgsmomsen, og at lånet ikke var tilbagebetalt, da selskabet gik konkurs.

Forhold 2

Ifølge optionsaftalen gav Virksomhed ApS 5 Virksomhed ApS 4 en option på at erhverve samtlige rettigheder til opførelse af solcelleanlæg og biogasanlæg med tilhørende installationer og veje m.v. på nærmere specificerede domme, som Virksomhed ApS 6 (senere Virksomhed ApS 10) og Virksomhed ApS 9 ejede i 2020. Virksomhed ApS 6 og Virksomhed ApS 9 er benævnt "Ejer" i aftalen. Virksomhed ApS 5 er benævnt "rettighedshaver".

Aftalen som den er forelagt for retten er underskrevet, men udateret. Det fremgår af aftalens pkt. 1.2 bl.a., at købesummen er fastsat til 150.000 kr. pr. hektar for minimum 500 hektar, og at "Købesummen er en momspligtig Ejer er i givet fald forpligtet til straks at sende momsfaktura til Køber, og Køber er forpligtet til at foretage betaling af momsbeløbet, når Køber modtager momsfaktura". Virksomhed ApS 5 udstedte den 18. december 2020 en faktura på 75 mio. kr. tillagt moms med 18.750.000 kr. til Virksomhed ApS 4 for salg af rettigheder ifølge kontrakt.

I årsrapporten for Virksomhed ApS 5 2019 fremgår selskabets aktiver som kapitalandele i tilknyttede selskaber til en værdi af ca. 83. mio. kr. og egenkapitalen negativ med ca. 43. mio. kr. Det er anført i årsrapporten, at denne er aflagt under forudsætning af fortsat drift. I årsrapporten for selskabet 2020 har revisor taget forbehold for selskabets fortsatte drift. Endelig er der i årsregnskabet indregnet hensættelse til tab på tilgodehavende hos tilknyttet virksomhed med ca. 74. mio. kr. I årsrapporten for Virksomhed ApS 5 2020 er det tillige anført, at forudsætningen for fortsat drift er, at gæld til et datterselskab ikke opkræves, samt at der i datterselskabet genereres likviditet til at indfri datterselskabets forpligtelser. Som væsentligste aktiver i selskabet er angivet erhvervede rettigheder for 75. mio. kr. og et tilgodehavende på 18.750.000 kr. svarende til momsen for købet af rettighederne.

Det er ubestridt, at der i perioden fra 19. marts 2021 og ind til den 6. januar 2022 blev overført 18,7 mio. kr. fra Virksomhed ApS 4 til Virksomhed ApS 1.

Ved aftale af 7. juni 2021 meddelte tiltalte på vegne af Virksomhed ApS 6 Virksomhed A/S 2 adgang til at erhverve et areal, som var en del af det samlede areal i optionsaftalen, og fuldmagt til at ansøge om bygge- og andre tilladelser med henblik på opførelse af et solcelleanlæg samt ret til at overdrage rettigheder til solcelleanlægget til tredjemand.

Tiltalte har forklaret, at Virksomhed ApS 5 var med til at finansiere opkøb af den relevante jord uden at opnå rettigheder dertil, fordi selskabet opnåede

rettigheder til at udvikle på jorden. Rettighederne var ikke bogført i Virksomhed ApS 5's regnskab på grund af regnskabspraksis, men værdien var anført andet steds i koncernen. Rettighederne var udviklet i Virksomhed ApS 5. Der var ikke ansatte i dette selskab, men i datterselskaberne i Slovakiet. Der var flere interesserede købere til rettighederne. Arealerne var pantsatte og pant-haverne havde også transport i rettighederne. Rettighederne er ikke beskrevet i selve optionsaftalen, men i et bilag med oversigtskort.

Retten lægger til grund, at udgangspunktet er, at ejerne af et areal også har rettighederne til udnyttelsen heraf, medmindre der foreligger en udtrykkelig dokumentation for andet. Tiltaltes forklaring om, at Virksomhed ApS 5 havde udviklet rettigheder på arealet og dermed kunne sælge en option om køb af disse rettigheder tilsidesættes som utroværdig navnlig henset til, at der ikke var ansatte i Virksomhed ApS 5, der kunne have udviklet disse rettigheder, at rettighederne ikke var bogført i selskabets regnskab, at beskrivelsen af rettigheder ikke er medtaget i optionsaftalen, men angiveligt i et bilag som har titlen "kortoversigt over ejendommen", og endelig at aftalen indgået med Virksomhed A/S 2 netop var på vegne af areal ejeren – Virksomhed ApS 6.

Herefter finder retten, at optionsaftalen fremstår uden reelt indhold og har ved vurderingen heraf tillige tillagt det vægt, at det i henhold til optionsaftalens pkt. 1.2 er ejeren og ikke rettighedshaveren, der forpligtet til at udstede moms faktura til køber, og at den udtrykkelige beskrivelse af momshåndteringen i aftaleteksten umiddelbart forekommer usædvanlig.

Retten har ved vurderingen af aftalens realitet endvidere lagt vægt på den regnskabsmæssige håndtering af rettighederne efterfølgende, hvorefter Virksomhed ApS 5's tilgodehavende i henhold til fakturaen af 18. december 2020 bogføres som tab ved regnskabsårets afslutning december 2020 - umiddelbart efter aftalens indgåelse.

Indholdet af pantsætningsaftalen indgået mellem selskaberne Virksomhed ApS 6 Virksomhed ApS 9 og Virksomhed ApS 5 underskrevet den 3. juni 2018 kan ikke føre til en anden vurdering.

Videre har retten tillagt det vægt, at optionsaftalen er udarbejdet på brevpapir med advokatfirmaet DLA Pipers logo, således at aftalen umiddelbart fremstår som værende udarbejdet af advokatfirmaet, selvom det ubestridt ikke er tilfældet, og at revisor Vidne 1 i forbindelse med drøftelserne med tiltalte om momsindberetningen vedrørende aftalen satte spørgsmålstejn ved værdiansættelsen af rettighederne.

Endelig har retten tillagt det betydelig vægt, at et beløb svarende til momsudbetalingen til Virksomhed ApS 4 efter udbetalingen blev overført til Virksomhed ApS 1 uden, at der var nogen forretningsmæssig begrundelse herfor.

Under de ovenstående omstændigheder sammenholdt med, at selskaberne i

tiltaltes koncern var presset af behovet for at skaffe likviditet for at indfri hovedkreditoren med udgangen af 2021, og efter tiltaltes og revisor Vidne 1's forklaringer og de foretagne momsindberetninger, er det bevist, at tiltalte instruerede revisor Vidne 1 i at foretage indberetningen vedrørende momsangivelsen for Virksomhed ApS 4 den 1. marts 2021, med købsmoms på 18.750.000 kr., som efterfølgende blev udbetalt, og at tiltalte vidste, at indberetningen hvilede på et urigtigt grundlag, og han er som følge heraf skyldig i forhold 2.

Det er uden betydning for vurderingen af tiltaltes forsæt til at afgive urigtige oplysninger til brug for afgiftskontrollen vedrørende momsangivelsen for Virksomhed ApS 4, at der for selskabet Virksomhed ApS 5 samtidig blev indberettet tilsvarende salgsmoms til SKAT, da selskaberne i koncernen var selvstændige juridiske enheder, og den uberettigede vinding blev opnået i selskabet Virksomhed ApS 4. Retten har derfor ikke tillagt det afgørende betydning, at selskabet Virksomhed ApS 5 optog momslån og dermed ikke betalte salgsmomsen, og at lånet ikke var tilbagebetalt, da selskabet gik konkurs.

Straffastsættelse

Straffen fastsættes til fængsel i 3 år, jf. straffelovens § 289, jf. momslovens § 81, stk. 3, jf. stk. 1, nr. 1, og en tillægsbøde, jf. straffelovens § 50, stk. 2, på 26.575.000 kr. med 60 dages forvandlingsstraf.

Henset til omfanget og grovheden af kriminaliteten er der ikke grundlag for at gøre straffen helt eller delvist betinget med vilkår om samfundstjeneste. Efter en samlet vurdering af sagens forløb, omfang og kompleksitet findes der heller ikke grundlag for en formildelse af straffen eller for at gøre straffen betinget som følge af sagsbehandlingstiden.

Rettighedsfrakendelse

Tiltalte er ved Vestre Landsrets kendelse af 20. december 2024 pålagt konkurskarantæne i 2 år og ved landsrettens kendelse af 2. april 2025 pålagt konkurskarantæne yderligere 2 år fra den 20. december 2026. Retten finder som følge heraf og under hensyntagen til karakteren af tiltaltes handlinger ikke, at der er grundlag for yderligere frakendelse i medfør af straffelovens § 79, stk. 2. Tiltalte frifindes herefter for anklagemyndighedens påstand herom.

Thi kendes for ret:

Tiltalte skal straffes med fængsel i 3 år.

Tiltalte skal betale en tillægsbøde på 26.575.000 kr.

Forvandlingsstraffen for bøden er fængsel i 60 dage.

Tiltalte skal betale sagens omkostninger.

Dommer